

PRILOG 1

ZAPISNIK S JAVNOG IZLAGANJA U ZAGREBU

Zapisnik s javnog izlaganja

Zagreb, 23.2.2016.

Javna rasprava započinje prezentacijama:

1. Nacrt Nacionalnog programa zbrinjavanja RAO prezentira **Saša Medaković**.
2. Stratešku studiju utjecaja na okoliš zbrinjavanja RAO s provedenim komunikacijskim aktivnostima prezentira **Vladimir Jelavić, Niko Malbaša i Brigita Masnjak**.

Otvara se rasprava.

Dijana Savić, Dvor: Ovo traje već 15 godina i za to vrijeme je stanovništvo reklo da ne želi nuklearni otpad, skladište i odlagalište. Zašto se volja građana ne poštuje? Vaša retorika se nije promijenila, sve je ostalo isto. Zašto niste u prezentaciji rekli da smo mi protiv? Odgovor (Medaković): To je vaše mišljenje. To je pritisak. Iznosite djelomično lažne argumente. Dozvolimo demokratski proces.	
Ivan Pernar, Živi zid: Za primjer, kod Škabrnje se nalazi kancerogena troska koju vjetar raznosi i koja utječe na zdravlje stanovnika. Država nije ništa učinila da to sanira. Sad se priča o otpadu koji je još gori. Ova država ne može riješiti problem komunalnog otpada, npr. Jakuševac. Javnost vama ne vjeruje. Odgovor (Medaković): Dotakli ste pitanja koja nemaju veze s temom.	
Petar Cvjetanović, Dvor: Ovo je rasprava o nuklearnom otpadu. Ovdje treba biti cijela Hrvatska. Do smještaja otpada mi ćemo svi završiti na psihijatriji. Mi smo se izjasnili da nećemo, a Vlada silom to nameće.. Postoji mogućnost za smještaj nuklearnog otpada u Sloveniji. Znači, u pitanju su novci. Ovo su protestanti! Došli su reći da neće otpad. Ovo nije javna rasprava, ovo je protest!	

Dobroslava Vujanović, Matijevići: Doživjela sam 2 potresa u Matijevićima, a vi ste u studiji eliminirali potrese. Odgovor (Malbaša): Eliminirani su veći potresi. Kod kriterija su bila bitna klizanja terena vezana uz potrese. Potresi nisu opasni za ovo što se radi. Na ovoj razini ne možemo ići u detalje.	
Javorka Julijan, Živi zid: Da li biste vi živjeli pored jednog takvog skladišta? Odgovor (Medaković): Mi i živimo kraj takvog skladišta u Zagrebu. Dijana Savić: Poklanjam vam svoju kuću u Dvoru i vozit ću vas na posao u Zagreb ako želite živjeti kraj skladišta RAO.	
Toni Vidan, Zelena akcija: Ovo je problem krize povjerenja. Bolje da ste organizirali javno izlaganje kraj IMI-a. Trebali ste kao prvo staviti krizu povjerenja i kako će se ona riješiti. Jasnije objasnite javnosti koliko je bizaran prijedlog Slovenije: ukopavanje otpada u vodonosnik rijeke Save. (ubacuje se prof. Grgić): Ispod vodonosnog sloja. Rješenje će na kraju biti izvoz. To će biti skupo i to je cijena nesređenog stanja u državi. Odgovor (Medaković): Bez demokratske procedure niti jedno rješenje se ne može prihvatiti. Širimo istinite informacije, a ne neistinite. Slovenija je predložila pridruženje projektu Vrbina. Hrvatska je napravila stručne analize i utvrdila da je to nepovoljno. Ovo je tek prvi korak i prilika da se na njega utječe. U PUO za svaki projekt će se analizirati utjecaj. Izvoz nije moguć, EU direktive traže da se osigura zbrinjavanje kod nas. Nema članice EU koja bi htjela prihvatiti naš otpad. Ovo rješenje je prihvatljivo, molim konstruktivnu raspravu.	

Anita Sinjeri – Ibrišević, zamjenica župana SMŽ:

Naš stav je da ne želimo skladište/odlagalište RAO u našoj županiji što smo pokazali micanjem lokacije iz Prostornog plana. Koliko su detaljno napravljena istraživanja izbora lokacije kad su bila u vrijeme rata? Koji projekti bi bili provedeni na području SMŽ? Ne treba raspravljati o 8 mil. kuna.

Odgovor (Malbaša):

Lokaciju koju predlaže Slovenija bismo izbacili što se poplava tiče (nadovezuje se na pitanje Tonija Vidana).

Danas ne bismo mogli napraviti posao kao tada kad se birala lokacija.

Ovo je kvalitetna lokacija. Ona u Sloveniji je 4 x skuplja. Želimo imati sve na jednom mjestu. Utjecaj na zdravlje je 100 x manji od 1 mSv. Na primjer, kod snimanja zuba je doza 10 x veća. Lokalna zajednica mora dobiti naknadu, a to nije zbog ugroženog zdravlja.

Pišite i šaljite pitanja, mi ćemo odgovoriti. Možda promijenimo i mi mišljenje.

Odgovor (Jelavić):

Što se tiče projekata, potrebno ih je okvirno definirati; prednost dati projektima održivog razvoja kako je navedeno u mjeri u studiji: „Sredstva usmjeriti na socijalno-gospodarski razvoj i zaštitu okoliša, s učešćem javnosti u načinu korištenja i nadzoru. Prednost dati projektima održivog razvoja koji nude sinergijski učinak, potiču suradnju, i kojima je moguće ostvariti multiplikativni učinak korištenjem sredstava strukturnih fondova EU i ostalih fondova.“

Jasmina Šerbula, Zagreb (rodom iz Dvora):

Kako može biti kvalitetna lokacija koja je svake godine odsječena poplavama, javljaju se potresi?

Građani su rekli da ne žele nuklearni otpad. U novinama je pisalo da 2 bačve nisu bile evidentirane.

Mi trebamo pretpostavljati da se neće ništa dogoditi?!

U blizini se nalaze izvorišta vode.

Odgovor (Medaković):

Napravljen je inventar RAO u IMI i Institutu Ruđer Bošković, utvrđene su količine i sanirano skladište.

Odgovor (Jelavić):

Potrebno će biti organizirati transport u vrijeme kad nema plavljenja transportnih puteva.

Lokacija je pogodna jer je na visini i nema vodonosnika.

Odgovor (Medaković): Na ovo pitanje će odgovor dati PUO za zahvat.	
Andrej Maoduš, općinski vijećnik, Hrvatska Kostajnica: Je li netko od stručnjaka napravio analizu streljiva i bojevih glava koje su danas uskladištene na Čerkezovcu? To je isto radioaktivan materijal. Jesu li rađena mjerenja radioaktivnosti? Odgovor (Medaković): To su tajni podaci i o njima se ne smije govoriti javno.	
Vladimir Demetrović, Petrinja: Bile su predložene 4 lokacije. Papuk je idealna lokacija, ali je vjerojatno maknuta jer tamo neki bogataš ima lovište. Druge lokacije su maknute isto vjerojatno iz političkih razloga. Na lokaciji Čerkezovac je propusno tlo, poplavno područje, područje Natura 2000, područje važno za vodoopskrbu Banovine. Ovdje se radi o prostituciji struke. Trgovska gora je dobra jer područje slabo naseljeno i to starim stanovništvom. Govorite li kao stručni ljudi ili pod pritiskom politike? Odgovor (Malbaša): Pošaljite pitanje pismeno.	
Ivona Gojković, Inicijativa Slobodna Hrvatska: Koji su to projekti koje mislite provesti na području SMŽ? Odgovor (Medaković): Projekti se tek trebaju dogovoriti, ovo je tek prva javna rasprava. Projekte treba predložiti lokalna zajednica. Ivona Gojković: Rekli ste da je ovo prva javna rasprava, a prije da je bila već jedna...	
Mario Škrinjar, Petrinja: Ovo se zasniva na ubrzanom tečaju zaštite na radu. Hoće li kasnije biti uključeni i drugi stručnjaci? Odgovor (Medaković): Hoće.	

Klementina Karanović, načelnica Općine Majur:

Radi se na strategiji razvoja Općine i ovo se vidi kao prijetnja. Svi koji su postavili pitanje, nisu dobili odgovor. Tko je bio od geologa tu u vrijeme rata?!

Do kad mislite ići s ovim ako smo mi protiv?!

Da li se razgovara sa Slovenijom?

Odgovor (Medaković):

Razgovara se sa Slovenijom, ali Hrvatska mora imati rješenje. Postupak će se provesti do kraja.

Jasmina Šerbula: Izabrali ste lokaciju koja je na najisturenijem dijelu Hrvatske. Hoće li građani biti sigurni?

Mr.sc., Mihovil Tomić, dipl. ing. kem.:

Što se tiče otpada s Ruđera, neka netko s Instituta kaže koliko je to opasno. Ovu studiju treba odbaciti i povjeriti je IRB-u jer tamo rade stručnjaci koji više znaju o RAO.

Ovaj postupak je star nekoliko godina. Zašto APO nije ovo radio? Tamo je radio prof. Strohal koji je veliki stručnjak za nuklearno gorivo.

Stanovnici Dvora neka traže prof. Kisića s agronomskog fakulteta da im kaže o mogućnosti razvoja ekološke poljoprivrede. On neće zagovarati ekopoljoprivredu kraj bilo kakvog skladišta.

Npr. pepeo u Plominu sadrži radioaktivni K^{39} .

U planu gospodarenja otpadom RH navode se crne točke i do danas niti jedna lokacija nije riješena.

Stanovnici Dvora, nećete niti vi jer IRB nije uspio!!!

Odgovor (Jelavić):

Imamo podatke o radioaktivnosti u skladištu IRB. Imamo informacije da je skladište sanirano.

Odgovor (Masnjak):

Bila je rasprava s poljoprivrednicima na kojoj je bio prof. Kisić. Utvrđeno je u mjerama studije da treba izraditi agrostudiju. Tko je posjetio skladište u Brinju mogao je čuti da ljudi tamo imaju certifikate za ekopoljoprivredu čak na udaljenosti manjoj od 50 m od skladišta.

Miloš Branković, Glina:

Ajmo na Cmroku napraviti spomenik, zabetonirati otpad!

Andrej Maoduš, općinski vijećnik, Hrvatska Kostajnica (ponovo):

Lokacija je ok jer vojni objekt postoji već godinama. Tko će prepakirati ono što je već tamo?

Tko će pakirati institucionalni otpad?

Ljudi ne vjeruju. Država ne brine o tim krajevima. Ljudi se masovno odseljavaju, mladih gotovo niti nema. Stanovništvo je staro i polupismeno. Treba doprijeti do tih ljudi i uvjeriti ih, da steknu povjerenje jer ako Vlada tako odluči, bit će tako.

Odgovor (Medaković):

Kao što svi znamo, povjerenje se ne dobiva, ono se zaslužuje. Taj proces moramo proći, možemo u tome uspjeti ili ne.

Što se tiče standarda za zbrinjavanje RAO, ulaskom u EU prihvatili smo pravila (Euratom) i standarde IAEA. IAEA također provjerava takve objekte.

Sanacija skladišta IRB je provedena po pravilima struke i pod nadzorom ovlaštenih institucija. RAO je pakiran prema standardima što je potvrđeno.

Prof. Nenad Deberecin, FER:

Na ovom fakultetu predajem kolegij Okoliš i održivi razvoj.

Jedna od tema je da kada se donose važni dokumenti poput ovog da je komunikacija s javnosti jako važna. Javne rasprave poboljšavaju kvalitetu dokumenata.

Nema povjerenja da će se sve obavljati kako je propisano.

Autori studije će uzeti u obzir ove primjedbe.

Pohvaljujem sve što se ovdje zbiva. Ne idimo u emocionalnu nego u racionalnu sferu!

Javne rasprave su dobre, voditi nas trebaju do rješenja koje će zadovoljiti sve kriterije.

Melita Šivak Maznik, Kutina: Hoće li Petrokemija morati platiti sanaciju odlagališta fosfogipsa s obzirom na svoju finansijsku situaciju? Postoji li mogućnost finansijske pomoći? Odgovor (Medaković): Onečišćivač plaća, Petrokemija mora platiti. Postoji mogućnost EU sufinanciranja. Netko od javnosti se ne slaže jer da je poznat zagađivač i da tada ne može biti sufinanciranja od EU.	
Jasmin Emrić, Parlamentarna skupština BiH: Jeste li kontaktirali BiH i pozvali javnost da se uključi? Kada i koga ste pozvali ili hoćete pozvati? Zašto ste zanemarili utjecaj na BiH i broj stanovnika koji će biti pogođen? Jeste li uzeli u obzir da će BiH biti protiv ovoga te da će pokrenuti postupak međunarodne arbitraže? Jeste li procijenili utjecaj na vodozahvate na području Novog Grada? Odgovor (Medaković): MZOIP je poslao poziv u BiH. Odgovor (Jelavić): Nismo radili osobitu razliku između utjecaja na području Hrvatske i BiH jer su blizu. Utjecaj na ogradi skladišta (radiološki) je vrlo mali. Lokacija ima prednosti što se tiče podzemnih voda – to je bio jedan od kriterija pri izboru lokacija. Povišeni teren i tehničke barijere sprječavaju utjecaj na podzemne vode.	
Emir Dizdarević, direktor Agencije za radijacijsku i nuklearnu sigurnost BiH: Po kojim standardima ćete klasificirati otpad? Prema kojim standardima ćete pakovati otpad? Kada ćete tražiti formiranje komisije prema Euratomu? Ima li EKONERG reference za ovakve teme/ovakva područja? Odgovor (Medaković): Zbog specifičnosti pitanja (razina detalja) odgovorit će se pismeno. Odgovor (Jelavić):	

Ovlaštenik može raditi na raznim tipovima zahvata. Ja kao voditelj izrade studije imam dugogodišnje iskustvo na području nuklearne sigurnosti (Behtel, NE Krško).

?????:

Koje su buffer zone za mogućnost ekološke proizvodnje?
Postoje li transkripti sa skupa s poljoprivrednicima i pčelarima?

Odgovor (Masnjak):

Prof. Kisić je kompetentniji za davanje odgovora. On je također bio prisutan na sastanku s poljoprivrednicima i pčelarima. Postoji izvješće s tog skupa. U biltenu za skladište u Brinju se nalaze izjave ljudi koji imaju certifikate za ekološku poljoprivredu, a žive blizu skladišta.

